

UTSTÄLLNINGSKOLLEGIET

C9: FILATELISTISK LITTERATUR

Specialreglemente

1. Inledning

I enlighet med artikel 1.4 och 5.3 i FIP:s allmänna reglemente för bedömning av exponat vid FIP-utställningar (GREV) utgör detta specialreglemente ett komplement till det allmänna reglementet att användas vid bedömning av filatelistisk litteratur. För ytterligare information hänvisas till Riktlinjerna för filatelistisk litteratur.

2. Bedömda exponat

2.1 Utställd filatelistisk litteratur kan vara någon av följande kategorier (monografier, periodiska skrifter eller digitala media) som hänförs till

- forskning inom filatelin och/eller
- dokumentation, utbildning och främjande av filatelin.

2.2 Filatelistisk litteratur kan delas in i följande kategorier:

- monografier (tryckta)
- periodiska skrifter (tryckta)
- digitala media.

Detaljerad information om dessa kategorier finns i Riktlinjerna.

3. Regler för bedömning av exponat

Litteraturexponat ska bedömas enligt följande bedömningsgrunder.

Behandling av innehållet

Avser bedömning av den litterära stilen, klarheten i framställningen och förmågan att förmedla innehållet, så som det framgår av exponatet.

Originalitet, betydelse, forskningens djup

Avser bedömning av den övergripande betydelsen av ämnet som presenteras, liksom i vilken utsträckning exponatet visar nyupptäckter, forskning och analyser eller använder framställningsätt som bidrar till en allsidig förståelse av ämnet.

Tekniska aspekter

Avser bedömning av exponatets övergripande nivå.

Presentation

Avser bedömning av exponatets allmänna utformning och tydlighet.

4. Jurybedömning av exponaten

4.1 Litteraturexponat ska bedömas av FIP-ackrediterade jurymedlemmar och i enlighet med sektion V i GREX. Jurymedlemmar inom litteratur ska kunna läsa minst två språk, av vilka ett måste vara officiellt FIP-språk (artikel 29.1 i FIP-stadgarna). Därutöver måste minst en av jurymedlemmarna ha goda kunskaper i att använda digitala medier.

4.2 För litteraturexponat gäller följande relativa tal som ledning för juryn att nå en väl avvägd bedömning:

Behandling av innehållet	40
Originalitet, betydelse och forskningens djup	40
Tekniska faktorer	15
Presentation	<u>5</u>
Summa	100

5. Avslutande bestämmelser

5.1 I händelse av olikheter i texten beroende på översättningen, ska den engelska texten gälla.

5.2 Detta specialreglemente för bedömning av filatelistisk litteratur vid FIP-utställningar har tillstyrkts av styrelsen för FIP:s litteraturkommission den 19 juli 2022. Det godkändes av FIP-styrelsen i Jakarta, Indonesien, den 8 augusti 2022 och fastställdes av den 76:e FIP-kongressen i Jakarta den 10 augusti 2022.

Tilläggsregler för filatelistisk litteratur vid FIP-utställningar

1.

Dessa tilläggsregler för deltagande av litteraturexponat har upprättats enligt artikel 3.3 i FIP:s allmänna utställningsreglemente (GREX) och gäller för alla litteraturexponat vid såväl allmänna FIP-utställningar som vid FIP-specialutställningar (GREX artikel 2).

2

I enlighet med GREX artikel 17.1 kan exponat ställas ut av författaren, sammanställaren, redaktören, förläggaren, stödjande organisation eller förening eller av annan som har utgivningsrättigheterna.

3.

Exponatet ska, utöver kravet på utställaren i regel 2 ovan, uppfylla kvalificeringskravet i GREX artikel 10.1. Nyare publikationer, som inte har kunnat ställas ut vid nationell utställning, kan delta direkt vid en FIP-utställning (GREX artikel 10.3).

4.

För exponat i litteraturklassen används en särskild anmälningsblankett. På denna blankett ska, utöver annan information som utställningens organisationskommitté behöver, också finnas plats för utgivningstidpunkt, utgivare, sidantal, periodicitet (för periodiska tidskrifter) och beställningssätt (adress, pris).

5.

Utställaren ska tillhandahålla ett exemplar av varje litteraturexponat. Efter utställningens slut ska utställningsledningen sända detta exemplar till ett bibliotek som är utvalt av den organisation som är FIP-medlem i arrangörslandet, såvida inte utställaren särskilt begär att få exponatet i retur.

6.

Anmälningsavgiften för ett litteraturexponat får inte överstiga kostnaden för en ram i vanlig bedömningsklass vid samma utställning.

7.

Utställningsledningen ska förse juryn med en förteckning över litteraturexponaten minst tre månader före utställningen.

8.

Handböcker och specialstudier får inte vara publicerade tidigare än fem år före det år utställningen äger rum. För alla andra litteraturexponat får publiceringen inte ha skett tidigare än två år före utställningsåret. För verk i flera band ska publiceringstidpunkten för varje volym gälla. Reviderade upplagor ska betraktas som nya publikationer. För periodiska skrifter ska den senaste kompletta volymen eller årgången ställas ut. Ett urval av minst tio olika tidningsartiklar krävs för att utgöra ett exponat.

För att anmäla digitala media gäller inte dessa begränsningar, men webbsidor måste vara aktiva och mjukvara ska kunna användas på allmänt förekommande operativsystem.

9.

Litteraturexponat är också berättigade till utmärkelser, juryns gratulationer och specialpriser (GREX artikel 8.3 och 8.6).

10.

Litteraturexponat ska visas i utrymme för läsning som är lättillgängligt för utställningsbesökarna (GREX artikel 6.7). Ett övervakat utrymme för läsning måste vara uppenbart avsett för ändamålet med den framlagda litteraturen som en del av utställningen. När så är möjligt ska de tryckta litteraturexponaten vara försedda med ett informationsblad med uppgifter om varifrån exponatet kan beställas och till vilken kostnad. Om så inte är möjligt kan denna information göras tillgänglig på utställningens hemsida.

11.

I händelse av olikheter i texten beroende på översättningen, ska den engelska texten gälla.

Riktlinjer för bedömning av filatelistisk litteratur vid FIP-utställningar

Inledning

Dessa riktlinjer är avsedda som en checklista, tillräckligt detaljerad för att kunna användas vid såväl specialiserade litteraturutställningar som vid allmänna filatelistiska utställningar, vid vilka litteratur endast är en av flera olika klasser.

Allmänna principer

Medan grundreglerna för att ställa ut filatelistisk litteratur är identiska med de som gäller för andra klasser, så finns det viktiga skillnader.

För det första: ett litteraturexponats filatelistiska betydelse framgår inte av omslaget. Litteratur måste bedömas för sitt innehåll och därför måste juryn vara förtrogen med detta innehåll före utställningen. Även om de tre eller fyra dagar som står till förfogande för bedömningen möjliggör granskning och viss läsning, är de inte på något sätt tillräckliga för att varje jurymedlem ska kunna läsa igenom varje exponat.

För det andra: litteraturexponat kan inte omarbetas och förbättras från en utställning till nästa. I många fall representerar exponatet ett helt livs forskning och arbete och det kan komma att tjäna filatelin för många år framåt. Av detta skäl måste utställandet av filatelistisk litteratur först och främst betraktas som ett medel att uppmuntra och främja sådana litterära prestationer och endast i andra hand betraktas som en tävling om olika medaljnivåer.

För det tredje: det är viktigt att utställningsbesökarna har möjlighet att studera litteraturen. En flyktig blick på en rad böcker i ett låst skåp ger liten information och är en otjänst mot åskådare och utställare. Det är innehållet som är intressant, inte pärnarna.

FIP har utarbetat omfattande regler för bedömning av filatelistiska exponat, inräknat de FIP-regler som är gemensamma för alla bedömningsklasser. För filatelistisk litteratur återfinns dessa regler i "Specialreglemente för bedömning av filatelistiska litteraturexponat vid FIP-utställningar" (SREV). De kompletteras av bestämmelser som tar hänsyn till för litteraturklassen speciella förhållanden: "Tilläggsregler för filatelistisk litteratur vid FIP-utställningar". Dessa två regelverk sammantagna beskriver villkoren för utställande och för bedömning av filatelistisk litteratur vid FIP-utställningar.

Indelning av filatelistisk litteratur

Filatelistisk litteratur kan indelas i tre kategorier.

a. Monografier

Monografier utgörs av detaljerat utformade studier inom ett specialiserat område eller del av detta. De omfattar:

- bibliografier
- specialstudier, handböcker eller andra liknande publikationer
- allmänna eller specialiserade icke-periodiska kataloger
- specialiserade auktionskataloger
- dokumentation av samlingar
- utställningskataloger
- föreläsningssdokument
- sammanställningar av artiklar som utgör en fristående enhet.

b. Periodika

Periodika utgörs av publikationer som utkommer regelbundet. De innefattar:

- magasin eller tidskrifter som ges ut veckovis, månatligen eller med andra regelbundna intervaller
- kataloger som publiceras med regelbundna intervaller
- auktionskataloger som publiceras med regelbundna intervaller
- årsböcker och liknande publikationer.

c. Digitala media

Digitala media inkluderar alla slag av digitalt producerade och använda publikationer som överensstämmer med artikel 2 i SREV. Dessa kan inte definieras exakt på grund av den fortgående tekniska utvecklingen, men de inkluderar till exempel

- webbsidor
- applikationer eller mjukvara.

Bedömning av exponaten

Att använda ett poängsystem tillsammans med lämpliga bedömningsprotokoll kan medverka till att man uppnår en balanserad och logisk bedömning. Det måste emellertid framhållas att ett sådant system bör användas med förnuft, den slutliga totalpoängen måste också ges med beaktande av exponatets övergripande kvalitet.

Tryckta och digitala medier har olika metoder för poängbedömning.

A. Poängsättning och överväganden för tryckta monografier och periodika

Bearbetning av innehållet – *Författarskap*

- Hur väl är berättelsen strukturerad och utformad
- Bedömning av litterär stil och tydlighet
- Kommunikationsförmåga

Originalitet, betydelse, forskningens djup – *Filatelistiska aspekter*

- Övergripande betydelse = global betydelse för filatelin
- Graden av originalupptäckter, forskning, analyser
- Omfattning och djup
- Förståelse av ämnet

Tekniska aspekter – *Redaktionella aspekter*

- Hur väl är arbetet sammansatt?

- Titelsida, tryckuppgifter, paginering, innehållsförteckning, användning av fotnoter
- Hänvisningar, bibliografi, register över och användning av illustrationer och tabeller – rubriker, konsekvens i layout och text

Presentation – *Utgivaraspekter*

- Bindning, tryckets tydlighet, papperskvalitet, sidstorlek
- Användning av färg till illustrationer.

Bedömningar och överväganden avseende digitala media

B. Digitala monografier och periodika

Behandling av innehållet – *Författarskap*

- Klarhet i framställningen
- Kapitelstruktur
- Illustrationernas kvalitet
- Register
- Sökbarhet
- Fotnoter
- Användning av hyperlänkar
- Möjlighet att navigera i det digitala dokumentet

Originalitet, betydelse, forskningens djup – *Filatelistiska aspekter*

- Övergripande betydelse = global betydelse för filatelin
- Graden av originalupptäckter, forskning, analyser (ny eller reviderad forskning)
- Omfattning och djup
- Förståelse av ämnet

Tekniska aspekter – *Redaktionella aspekter*

- Typografi
- Produktens lättillgänglighet
- Medium (t.ex. USB, DVD, CD, nedladdning)
- Plattform (t.ex. PC, Mac, iPad, telefon)
- Kompatibilitet mellan det aktuella och äldre versioner av operativsystem

Presentation – *Utgivaraspekter*

- Utseende
- Följsamhet avseende riktlinjer för funktionshinder i fråga om läsbarhet (färger).

C. Webbplats

Behandling av innehållet – *Författarskap*

- Användbarhet
- Funktionalitet
- Datainnehåll
- Navigering
- Paginering
- Sidstruktur
- Ändamålsenlig användning av öppna respektive låsta sidor
- Sökvänlighet

Originalitet, betydelse, forskningens djup – *Filatelistiska aspekter*

- Kreativitet
- Bredd på ämnet

Tekniska aspekter – *Redaktionella aspekter*

- Plattform (t.ex. PC, Mac, iPad, telefon)
- Kompatibilitet mellan det aktuella och äldre versioner av operativsystem

Presentation – *Utgivaraspekter*

- Utseende
- Följsamhet avseende riktlinjer för funktionshinder i fråga om läsbarhet (färger).

D. Applikationer eller mjukvara

Behandling av innehållet – *Författarskap*

- Teknisk nyskapande
- Hur stor del av mjukvaran är egen utveckling eller användning av vanliga IT-verktyg

Originalitet, betydelse, forskningens djup – *Filatelistiska aspekter*

- Användbarhet
- Funktionaliteten hos produktens filatelistiska aspekter
- Navigering

Tekniska aspekter – *Redaktionella aspekter*

- Möjligheten att få tag i produkten
- Medium (t.ex. USB-enhet, DVD, CD, nedladdning)
- Plattform (t.ex. PC, Mac, iPad, telefon)
- Kompatibilitet mellan det aktuella och äldre versioner av operativsystem

Presentation – *Utgivaraspekter*

- Utseende
- Följsamhet avseende riktlinjer för funktionshinder i fråga om läsbarhet (färger).

Två aspekter i bedömningsprocessen som är värda att betona

Juryn ska i första hand söka finna positiva synpunkter på exponatet, och inte enbart se efter "hur många poäng kan jag dra av".

Därefter ska alla bedömningar göras med utgångspunkt från jämförelser med vad som finns publicerat på området, hur väl liknande ämnen är behandlade i andra publikationer, även frågor som hur betydelsefull en viss publikation är för ett land eller språkgrupp jämfört med andra. Dessa jämförande faktorer kan alla ändras från ett år till ett annat eller mellan två utställningar. Det är möjligt att sådana ändringar kan påverka bedömningen av ett exponat.

Avslutande bestämmelser

I händelse av olikheter i texten beroende på översättningen, ska den engelska texten gälla.

Dessa riktlinjer för bedömning av filatelistisk litteratur vid FIP-utställningar har tillstyrkts av styrelsen för FIP:s litteraturkommission den 19 juli 2022. De godkändes av FIP-styrelsen i Jakarta, Indonesien, den 8 augusti 2022 och fastställdes av den 76:e FIP-kongressen i Jakarta den 10 augusti 2022.